

Recenzja habilitacji dr Damiana Jacenika

Warszawa, 11 kwietnia 2024 r.

Ocena osiągnięć naukowych: „Immunoterapia i terapia celowana w leczeniu nowotworów przewodu pokarmowego” oraz “Rola adipocytokin i wybranych receptorów w chorobach zapalnych jelit” Pana doktora Damiana Jacenika

Podstawowe dane o kandydacie i przebieg pracy naukowo-zawodowej

Pan doktor Damian Jacenik uzyskał stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biochemia i biologia molekularna w roku 2019 na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego na podstawie rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Sygnalizacja estrogenowa w chorobach zapalnych jelit”. Od tej pory pracował w Katedrze Cytobiochemii tego wydziału jako adiunkt badawczy. Od roku 2022 pracuje również jako lider grupy w MOLECURE S.A. w Jednostce Wczesnych Badań Przesiewowych na Wydziale Biologii UŁ. W trakcie swojej kariery naukowej doktor Jacenik odbył liczne staże zagraniczne we Włoszech, USA, Hiszpanii i Szwecji.

Informacje o ocenianych osiągnięciach naukowych

Na dorobek naukowy doktora Damiana Jacenika składa się wiele znacznych osiągnięć naukowych. Jako podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Kandydat przedstawia osiągnięcie pt. „Immunoterapia i terapia celowana w leczeniu nowotworów przewodu pokarmowego”. Moim zdaniem drugie, ważne osiągnięcie doktora Jacenika można zatytułować “Rola adipocytokin i wybranych receptorów w chorobach zapalnych jelit”. Jest ono przedstawione w dokumentach habilitacyjnych poza głównym osiągnięciem jako część dokonań po uzyskaniu doktoratu. Moim zdaniem te dwa osiągnięcia naukowe są bardzo znaczące i wzajemnie się uzupełniają. Z tych powodów postuluję uznać oba za całkowicie satysfakcjonującą podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przez doktora Damiana Jacenika.

Autoreferat i wykaz osiągnięć zawierają wyczerpującą informację dotyczącą danych naukometrycznych osiągnięć Habilitanta. Sześć prac włączonych do osiągnięcia nr 1 ukazało się w doskonałych czasopismach naukowych z *impact factor* pomiędzy 5,562 i 11.414 (liczba punktów MNiSW/MEiN 140 i 200). Na podobnie wysokim poziomie znajdują się publikacje dotyczące osiągnięcia nr 2. Biorąc pod uwagę ich tematykę i znaczenie uzyskanych wyników można założyć, że znajdują one szeroki oddźwięk w środowisku naukowców badających problem nowotworów i chorób zapalnych jelit.

Należy podkreślić, że Kandydat ma również na swoim koncie 13 publikacji i dwa rozdziały do książek z okresu poprzedzającego zdobycie doktoratu.

Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej

W tym miejscu skupię się na zwięzłym omówieniu osiągnięcia uznanego przez Kandydata za najważniejsze w jego karierze pt. „Immunoterapia i terapia celowana w leczeniu nowotworów przewodu pokarmowego”. Podstawowym wnioskiem wynikającym z prac zawartych w opisie tego osiągnięcia jest, że immunoterapia z udziałem:

- 1) limfocytów Th2,
- 2) zmodyfikowanych limfocytów T cytotoksycznych pozbawionych MK2 i
- 3) zmodyfikowanych makrofagów pozbawionych MK2

może prowadzić do zahamowania wzrostu nowotworów przewodu pokarmowego. Ponadto, włączone do tej serii badań wyniki publikacji Kandydata wykazują, że efekt ten jest wynikiem przeprogramowania odpowiedzi immunologicznej w mikrośrodkowisku nowotworów i stymulacji procesów przeciwnowotworowych. Badania *in silico* pozwoliły na identyfikację receptora ADGRF5 (*Adhesion G-protein-coupled Receptor F5*) oddziałującego z białkami G F5 jako potencjalnego celu przyszłej terapii celowanej w tych nowotworach. Wnioski te, doskonale udokumentowane w publikacjach Kandydata, mają doniosłe znaczenie dla postępu zrozumienia roli mikrośrodkowiska nowotworów, a szczególnie układu odpornościowego w procesach ograniczających rozwój nowotworów.

Przedstawiony w dokumentacji habilitacyjnej autoreferat przejrzyste i wyczerpująco opisuje hipotezy badawcze, sposób ich weryfikacji oraz wnioski płynące z uzyskanych wyników. Jako wadę, niewpływającą na moją ocenę osiągnięć, muszę wymienić zablokowany charakter tekstu autoreferatu, podzielony na części jedynie ilustracjami i domyślnie referencjami poszczególnych publikacji. Lepszy byłby bardziej zwięzły opis z podziałem na części wynikające ze specyfiki danej tematyki, a nie tylko z konieczności cytowania poszczególnych publikacji. Załączek takiego myślenia widać w połączeniu opisu dwóch przedostatnich i dwóch ostatnich publikacji. Szkoda, że w opisie zabrakło klarownego podziału na podrozdziały. Ułatwiałoby to zadanie recenzentom, którzy z samego autoreferatu nie muszą dowiedzieć się szczegółów badań (te mogą znaleźć w załączonych publikacjach), a raczej poznać idee i wagę wyników. Zaznaczam, że autoreferat zawiera te ostatnie elementy, ale ich odnalezienie i zestawienie wymaga od recenzenta szukania w zwartym, zablokowanym tekście.

W pięciu pracach włączonych do tego cyklu dr Jacenik jest pierwszym autorem (w jednej publikacji *ex aequo*), a w szóstej jest ostatnim autorem korespondencyjnym. W przypadku każdej z tych publikacji Kandydat opisał swój wkład, ponadto dołączył oświadczenia współautorów. Analiza oświadczeń pozwala wyciągnąć wniosek, że dr Jacenik miał kluczowy i dominujący wkład w powstanie tych publikacji i to na każdym etapie, zarówno podczas tworzenia koncepcji badań, uzyskiwaniu wyników, ich selekcji i opracowania, oraz na końcowym etapie, gdy manuskrypty były przygotowywane do druku, wysyłane do czasopism itp.

Przedstawione w publikacjach wyniki uzyskano z wykorzystaniem różnorodnych technik i nowoczesnych metod analitycznych. Badania zaplanowane były w sposób prawidłowy, a ich wyniki krytycznie przeanalizowane.

Podsumowując, główne osiągnięcie Kandydata ma realnie duży wpływ na jego dziedzinę wiedzy, jest znaczące zarówno ze względów poznawczych jak i pragmatycznych i powinno przyczynić się do rozwoju terapii przeciwnowotworowych.

Ocena innych osiągnięć naukowych

W swoim autoreferacie dr Jacenik wymienia bardzo wiele projektów badawczych, w których realizacje był zaangażowany. Nie będę ich tu wszystkich szczegółowo opisywać. Dotyczyły one oczywiście badań nad procesami nowotworzenia i chorobami zapalnymi układu pokarmowego. Bardzo ciekawe wydały mi się badania prowadzone podczas staży zagranicznych. Wyniki również tych badań można uznać za kolejne znaczące osiągnięcie naukowe Kandydata (na temat grupy publikacji dotyczących chorób zapalnych układu pokarmowego pisałem na wstępie mojej recenzji, że jest to *de facto* drugie znaczące jego osiągnięcie naukowe).

Informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową

Aktywność naukowa dr Damiana Jacenika, oprócz publikacji prac naukowych oraz prezentowania wyników na konferencjach międzynarodowych, obejmuje także:

- wielokrotną mobilność naukową
- współpracę naukową z wieloma wiodącymi w jego dziedzinie ośrodkami naukowymi
- znaczący udział w realizacji projektów naukowych – ETIUDA, SONATINA i praca w MOLECURE SA,
- wiele wyróżnień przyznanych za aktywność naukową – np. Finalista “BBA Rising Stars in Biochemistry and Biophysics Special Issue and Prize – 2024” i Nagród Naukowych Polityki w roku 2023 (już po złożeniu dokumentacji habilitacyjnej).

Informacja o osiągnięciach organizacyjnych, dydaktycznych i popularyzujących naukę

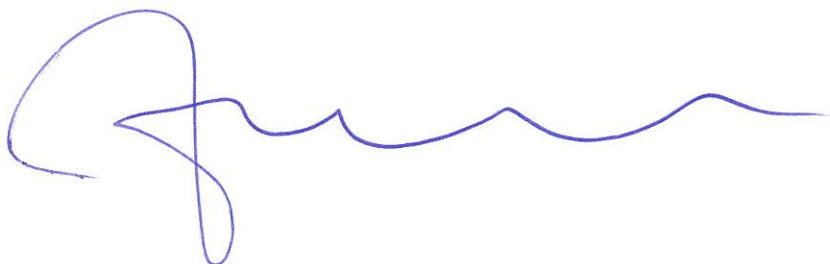
Działalność organizacyjna dr Damiana Jacenika była związana z organizowaniem konferencji naukowych, działalnością na rzecz Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi - prowadzeniem zajęć dydaktycznych, współorganizowaniem seminariów naukowych, sporządzaniem recenzji i popularyzującą nauki. Nie jest to wymogiem formalnym w postępowaniu, ale warto podkreślić, że dr Jacenik zapewne zachęcił wielu młodych adeptów nauki do podjęcia studiów biologicznych swoim udziałem na łamach Polityki jako finalista Nagród Naukowych tego tygodnika.

Ponadto, dr Jacenik był bezpośrednim opiekunem ośmiu prac magisterskich oraz jednej pracy licencjackiej. Od 2022 roku jest promotorem pomocniczym mgr Weroniki Machelak, która

realizuje doktorat w Międzynarodowej Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. W latach 2015 – 2017 był opiekunem trzech studentów – z Serbii, Austrii oraz Szwajcarii – odbywających praktyki w Cytobiochemii Uniwersytetu Łódzkiego z ramienia IAESTE (międzynarodowej organizacji prowadzącej program wymiany zagranicznych praktyk zawodowych dla studentów).

Podsumowanie recenzji – wniosek końcowy

Pan dr Damian Jacenik przedstawił wniosek habilitacyjny, którego podstawą są realne i niezwykle istotne osiągnięcia naukowe. Uzyskane wyniki poszerzają wiedzę na te tematy i mogą mieć w przyszłości zastosowanie w medycynie w postaci terapii przeciwnowotworowych jak i w leczeniu chorób zapalnych układu pokarmowego. Wkład własny Kandydata w część eksperymentalną i na etapie powstawania publikacji był dominujący. Ponadto, pan dr Damian Jacenik wykazał, że jest samodzielnym, bardzo aktywnym naukowo badaczem, że odbył liczne staże naukowe i aktywnie działał na rzecz środowiska naukowego i na rzecz popularyzacji nauki. Jego dorobek naukowy jest doskonały i w pełni spełniający kryteria określone art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity: Dz.U.2023.742 ze zm.). Osiągnięcia, dorobek i aktywność dr Damiana Jacenika oceniam bardzo pozytywnie. Dlatego przedkładam Komisji Habilitacyjnej wniosek o dopuszczenie pana dr Damiana Jacenika do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Dr hab. Jacek Kubiak

Wojskowy Instytut Medyczny

Laboratorium Onkologii Molekularnej i Terapii Innowacyjnych

Warszawa, ul. Szaserów 128